

Gøremål i haven

Af Jan Ekstrøm

Sidst i april måned begynder havesæsonen for alvor.

Så er det plantetid

Grav et hul som er rigeligt stort og løsn jorden rundt om hullet. Sæt planten ned så overkanten af pottejorden følger jordoverfladen - eller hvis den er barrodet, så rødderne er godt dækket - men sæt den ikke dybere, end den har været vant til. Fyld op med jord og trød varsomt til. Lav en vandingsrille, så vandet ikke løber væk. Alt, der er plantet i foråret, skal vandes regelmæssigt gennem forår og sommeren.

Hjælp erantisfrøene rundt i haven.

De gule erantishoveder er næsten glemt for i år - og dog. Det er temmelig nødvendigt at huske dem lidt endnu. Netop nu står de grønne blade og samler kraft til næste års blomstring samtidig med, at frøene modner i bælgkapslerne, der inden længe springer op, så flere frø kan spredes.

Erantis er god til at så sig selv, men man kan godt hjælpe ved at sprede frøene nye steder, inden vinden klarer opgaven. Erantisfrø, der sidste år blev

spredt, vil man netop nu kunne finde som små kimplanter, med to beskedne blade, der slet ikke ligner de store, rundagtige, snitdelte erantisblade.

Nye have dyrkere, der ikke kender til denne naturens gavmildhed, bør gemme hakkejernet for en stund, hvis de ønsker, at have-naturen skal bringe frodighed.

Der går 4-5 år, før en nyspiret erantisplante har samlet kraft nok til at kunne sætte blomst, men herefter fortsætter den til evig tid.

Rosenbedet

Sidst i april klippes roserne tilbage til frisk ved - eller længere - alt afhængig af rosentypen.

Haveredskaberne

Hvordan har haveredskaberne det lige nu? Godt, selvfølgelig! De hænger med blankslidt stål, skulder ved skulder i redskabsskuret. Jern og metal er indsmurt i olie. Træskafterne er pudset og nyferniseret. Hakken, spaden og beskærersaksen er skarpe og nyslebne, klar til den første havedag, hvor de atter skal på arbejde.

Hvis ikke det er så vel, så følg nedenstående forelæsning:

Det kan svare sig at gå rationelt til værks. Først må alle redskaber, der

trænger til en kærlig hånd, samles sammen. De vaskes rene, så der ikke er jord eller andet skidt på dem, hvorefter de stilles til eftertørring en dags tid i et evt. opvarmet rum. Imens findes de forskellige værktøjer og remedier frem, som skal bruges til projektet.

Der er brug for rustløsner, olie, grov og fint slibepapir, stålbørste, blank gulvlak eller skibslak, metalmaling, pensler, metalfil og evt. slibesten.

Alle træskafter tjekkes. Er lakken slidt igennem i større eller mindre steder, skal skaftet have en omgang med slibepapiret. Først det grove, bagefter det fine. Slibearbejdet støver meget, så det er bedst at klare det først.

Så skal stålbørsten i sving, og redskaber, hvor malingen er begyndt at skalle af, gives en grundig omgang, så alt løs maling ryger af. Derefter gives en lille tur med slibepapir, så der kommer glidende overgang fra områder med maling til bare pletter. Den ny maling vil også hæfte bedre, når malingens overflade gøres ru.

Endelig smøres eller sprayes spader, skovle og andre redskaber, som har rust på de vitale dele, med et rustfjerningsmiddel.

Så langt så godt, nu skal der males og ferniseres. De malede metaldele gives en ny omgang metalmaling. Gerne i røde eller blå farver, der er nemme at få øje på, når redskabet står i haven. Det kan være nødvendigt at male to gange. Træskafterne smøres med blank gulvlak, så træet beskyttes mod sol og vand. Metalfil og slibesten findes frem. Hakke, skuffejern og tidseljern files, så de bliver skarpe i skæret. Spaden skal

have en omgang med slibestenen.

Skarpheden holder ikke længe, når redskaberne først er i brug, men så giver man det bare jævnlige en ny overhaling med fil og slibesten. Til sidst smøres en beskyttende olie på de blanke flader, og redskabet hænges på plads.

Sådan gør du:

- Med en stiv børste vaskes redskaberne i en spand vand, så al jorden renses af. De gamle klude findes frem og redskaberne tørres. Herefter stilles de til eftertørring.
- De rustne redskaber sprayes med rustfjerner (f. eks. WD-40), hvorefter der tørres efter med gamle klude.
- Træskafter, hvor lakken er slidt igennem, slibes med sandpapir. Først med den grove og derefter med den fine. Kør sandpapiret op og ned langs træets årer.
- Når redskaberne er rensede for snavs, rust og ujævnheder skal de lakeres, males, slibes og beskyttes med olie.
- Træskafterne pensles med blank lak. Der kan bruges en vandbaseret, højglans gulvlak eller en skibslak.
- De malede metaldele på redskaberne males med ny metalmaling.
- Skæret på hakke, skuffejern og tidseljern slibes med metalfil. Spaden skærpes med slibesten.
- De blanke stålfalder sprayes med beskyttende olie (f.eks. HHS2000), så er redskaberne klar til at blive hængt på plads.